Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

SLÖJDUNDERVISNINGSBLAD

Från

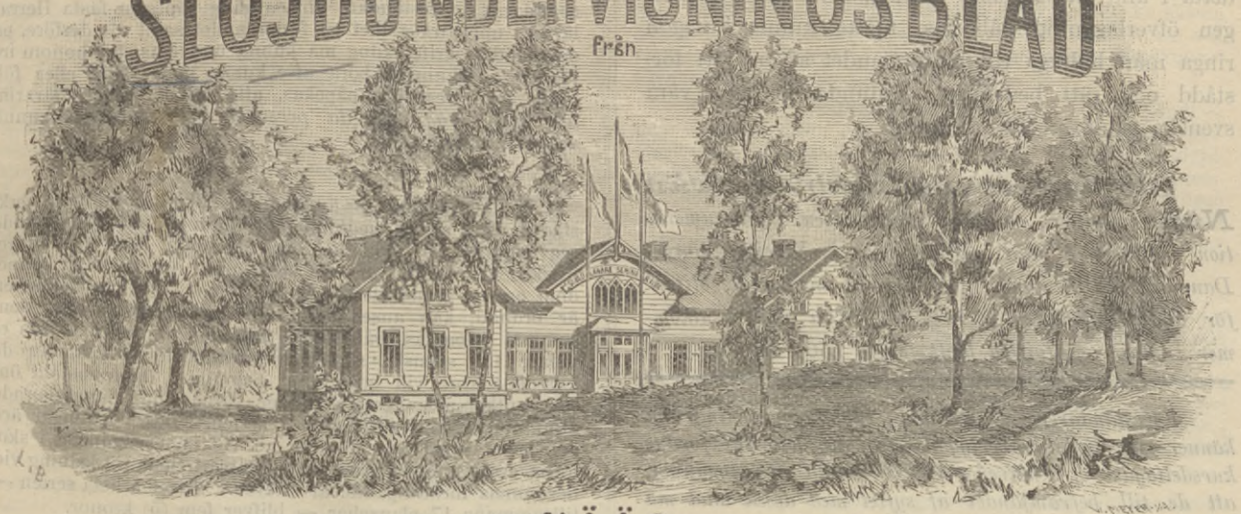

NÄÄS.

Anmälningsnummer | Redaktör: Otto Salomon. Nääs, Floda Station. | Mars 1885.

ANMÄLAN.

En länge påtänkt plan blifver härmed förverkligad. Under årens lopp har nemligen klart framträdt önskvärdheten af, att mellan de lärare och numera äfven lärarinnor, hvilka hafva deltagit i vid Nääs Slöjdlärareseminarium anordnade kurser, och läroanstalten ifråga underhålla äfven en yttre förbindelselänk. Om det nemligen å ena sidan torde vara af ett visst värde för de lärare, hvilka vid slöjdundervisningen i sina skolor följa det system, som vid seminariet tillämpas, och den undervisningsmetod, som der användes, att erhålla meddelanden rörande de ändringar i desamma bättre insigt, vidgad erfarenhet låta framstå såsom nyttiga att vidtaga, blifver det å andra sidan af ej mindre värde för läroinrättningen att få anledning sammanföra de iakttagelser och rön, kursdeltagarne äro i tillfälle att göra vid det praktiska utförandet af samma metod på skilda orter under olika förhållanden. Det samarbete, som å seminariet påbörjats, de förbindelser, hvilka der knutits, kunna sålunda om äfven under en annan form, fortgå, och detta naturligtvis långt bättre och i än vidsträcktare mån än hvad genom enskild brefvexling kan åstadkommas.

Om än sålunda dessa blad i första hand äro afsedda att åvägabringa ett fortgående utbyte af erfarenhetsrön i hvad beträffar tillämpandet af en bestämd metod vid undervisningen i slöjd, är det dock ingalunda meningen, att de helt och hållet härtill skola inskränka sig. Sedan numera den värderade tidningen »Slöjdaren» upphört, saknar nemligen Sverige ett särskilt organ för slöjdundervisningen i folkskolorna, något så mycket mera anmärkningsvärdt, som sådana organ finnas inom länder, hvarest denna undervisningsgren ej på långt när funnit en så stor utbredning och vetat tillvinna sig ett så allmänt intresse, som hvad hos oss är fallet.

Det är denna lucka, dessa små blad äfvenledes något så när vilja söka fylla. För detta ändamål skola de efter bästa förmåga oeh så noggrant som möjligt följa med företeelserna på ifrågavarande område, och bringa dem till läsarnes kännedom, äfvensom genom ledande uppsatser samt genom meddelandet af råd och anvisningar i hvad till ämnet hörer söka blifva till gagn och upplysning för dem, hvilka antingen sjelfve sysselsätta sig med eller ock hysa intresse för slöjdundervisningen i skolorna. Ty — och detta måste starkt betonas — det är uteslutande med slöjdens användande såsom ett undervisningsämne i för det uppväxande slägtet afsedda läroanstalter, hvarmed dessa blad hafva att sysselsätta sig, ej med de föröfrigt ju särdeles beaktansvärda åtgärder, som vidtagas till upphjelpandet af en i tillbakagång stadd hus- och hemslöjd, men hvilka blott stå i ett indirekt sammanhang med den för pedagogiska syften bedrifna slöjden. En hopblandning af dessa olikartade verksamhetsområden har enligt en hitintills vunnen erfarenhet blott åstadkommit förvirring i begreppen samt varit till gagn för ingendera, men till bestämd skada för båda.

Genom personliga iakttagelser äfvensom genom bekantskap och fortgående förbindelser med många slöjdundervisningens målsmän i såväl ut- som inlandet, tror sig utgifvaren kunna lofva vidt omfat-

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

tande och fullt tillförlitliga meddelanden rörande föreliggande ämne; och hans varma önskan är, att detta i allo anspråkslösa företag, som nu efter mogen öfverläggning påbörjas, måtte kunna i någon ringa mån bidraga till befrämjandet af en rätt förstådd och rätt bedrifven slöjdundervisning i våra svenska skolor. Må så varda!

Slöjdundervisningsblad från Nääs *utgifvas en gång månadtligen. Prenumeration mottages å alla postanstalter i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Postarvodet inräknadt, blifver för återstående delen af året — första numret utkommer i Maj — afgiften blott femtio (50) öre.*

Föreståndaren för Nääs Slöjdlärareseminarium känner sig liftigt öfvertygad om, att han till fordne kursdeltagare ej behöfver förgäfves ställa en uppmaning, att de till befrämjandet af syftet med dessa blad må insända kortare meddelanden och upplysningar rörande slöjdundervisningen i deras och angränsande skolor samt hvad föröfrigt kan vara af intresse att för ett allsidigt belysande af ämnet framdraga. Alla dylika meddelanden (genom bref eller brefkort) mottagas med tacksamhet.

Då ej annat särskildt nämnes, afser i dessa blad uttrycket slöjdundervisning städse sådan för **gossar.**

Nääs Slöjdlärareseminarium.

Kursen N:o 28: 8:de Januari—18:de Februari 1885.

Undervisningstiden har varit fördelad på följande sätt: Månd., Tisd.; Onsd., Torsd. och Fred. kl. 7—8 föreläsning, kl. 8,30—1 slöjd, kl. 2—4 slöjd, Lörd. kl. 7—8 slöjd, kl. 8,30—12 slöjd, Tisd. och Torsd. kl. 5,30—6,30 föreläsning, Onsd. kl. 5,30—7 slöjddiskussion.

Under den senare hälften af kursen har på deltagarnes begäran slöjdtiden de fem första dagarne af veckan varit utsträckt till kl. 4,30.

Morgonföreläsningarne hafva behandlat:

$^{9}/_{1}$ Olika synpunkter för slöjdundervisningen, historiens lärdomar, slöjden som formelt bildningsmedel. $^{12}/_{1}$ Kärlek till arbete. $^{13}/_{1}$ Forts. $^{14}/_{1}$ Forts. sjelfverksamhet. $^{15}/_{1}$ Ordning och noggranhet, uppmärksamhet. $^{16}/_{1}$ Forts., flit och ihärdighet. $^{19}/_{1}$ Allmän händighet. $^{20}/_{1}$ forts., läraren. $^{21}/_{1}$ Forts. $^{22}/_{1}$ lärjungarne. $^{23}/_{1}$, $^{27}/_{1}$, $^{28}/_{1}$, $^{29}/_{1}$, $^{30}/_{1}$, $^{31}/_{1}$ Undervisningsämnen. $^{2}/_{2}$, $^{3}/_{2}$, $^{4}/_{2}$, $^{5}/_{2}$, $^{6}/_{2}$, $^{9}/_{2}$, $^{10}/_{2}$ Modellserien. $^{11}/_{2}$ undervisningstid, verktyg, virke, lokal. $^{12}/_{2}$ skolornas förhållande till utställningar. $^{13}/_{2}$, $^{16}/_{2}$ slöjdundervisningens nuvarande ståndpunkt i olika länder. $^{17}/_{2}$ Forts., olika rigtningar.

Under aftonföreläsningarne har afhandlats: $^{13}/_{1}$ Luther, Zwingli, Comenius. $^{15}/_{1}$ Comenius, Pietismen, Francke. $^{20}/_{1}$ Francke, Locke. $^{22}/_{1}$ Rousseau. $^{28}/_{1}$ Forts. $^{2}/_{1}$ Forts. $^{3}/_{2}$ Filantroperna. $^{6}/_{2}$ Salzmann. $^{11}/_{2}$ Pestalozzi. $^{12}/_{2}$ Pestalozzi, Fröbel. $^{17}/_{2}$ Olika rigtningar.

Vid slöjddiskussionerna hafva — förutom en del allmänna principfrågor — efterföljande modeller i serien varit under dryftning: N:o 1b. räfspinne, N:o 6 selpinne, N:o 11 spannträ, N:o 12 köksked, N:o 21 liesticka, N:o 31 räfshufvud, N:o 32 pall, N:o 51 tändstickslåda, N:o 64 pall och N:o 65 tallrickssträll. På grund af hvad som derunder blifvit anfördt, hafva större eller mindre ändringar vid N:o 6, 31 och 65 vidtagits.

Deltagarne i nybörjarekursen hafva medhunnit resp. följande antal nummer:

65, 60, 55, 50, 50, 50, 50, 50, 49, 49, 46, 45, 41, 41, 40, 40, 38, 38.

Den af kursdeltagarne bildade diskussionsföreningen för behandlandet af frågor rörande folkskolan och hennes verksamhet, har hållit sina sammanträden Måndagar och Fredagar kl. 5 e. m.

Redan sistlidne höst gjordes ett offentligt meddelande om, att vid Nääs Slöjdlärareseminarium alla tillgängliga platser vid kurserna under 1885 voro bortlofvade. Då detta oaktadt alltjemt ansökningar för dessa kurser inkomma, får seminariets föreståndare än en gång vänligen fästa Herrar lärares uppmärksamhet på förhållandet samt att derföre, på det onödig skriftvexling må kunna undvikas, till honom inkommande ansökningar böra afse kurser under 1886 eller följande år. Desslikes påpekas, att blott lärare och lärarinnor men *inga enskilda personer* vid seminariet kunna vinna inträde.

Då den på Nääs för ändamålet särskildt upprättade verkstaden visat sig ej medhinna att utföra alla dit inkommande reqvisitioner på modeller, samt dessutom blott den lärare, hvilken genomgått kurs vid seminariet, och der tagit kännedom om de grundsatser, i enlighet med hvilka modellserien är ordnad, kan anses kompetent att undervisa efter densamma, utlemnas från Nääs alltsedan förra sommaren ej vidare till svenska skolor andra modellsamlingar än de kursdeltagarne vid seminariet hemföra. På framställd önskan utkommer deremot under vårens lopp litografierade afbildningar utaf föremålen i serien. Dessa ritningar äro emellertid ingalunda afsedda att vid undervisningen i skolorna ersätta modellerna utan blott att tjena till ledning vid desammas förfärdigande af läraren. Priset å hela serien — tillsammans 17 planscher — blifver fem (5) kronor.

Tvenne nya modeller.

Då såsom bekant vid träslöjd knifven betraktas såsom grundläggande verktyg, önskar man i allmänhet ökade kniföfningar i seriens början. Ett ytterligare steg i denna rigtning är att till begynnelsearbete blifvit insatt en något lättare än räfspinnen varande

N:o 1 a ***Pekpinne.***

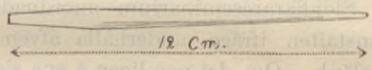

1. Ett trästycke, något längre än modellen formas med knif i enlighet med densamma.
2. Putsning med glaspapper.

Som af slöjddiskussioner framgått, att icke så få lärare anse skärbrädet N:o 17 (14) väl svårt, har såsom ytterligare föröfning till detsamma inskjutits

N:o 11 (9) ***Spannträ.***

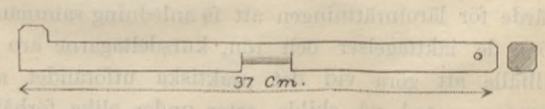

1. Ur virket afsågas ett stycke något större än modellen.
2. Stycket hyflas vinkelrätt med rubank· bredd och tjocklek angifvas med strykmått.
3. Vid förfärdigandet användas vink mått, sinksåg, putshyfvel och borr.
4. Längden afskäres vinkelrätt med fogsvans.
5. Inskärningen i midten utmätes med passare och vinkel samt utföres med strykmått, fogsvans och knif. Föremålet jemnas med knif, fil och sickling samt putsas med glaspapper.

Sverige.

— Uti *Elfsborgs län* lemnas genom slöjdföreningens afdelningar hvarje folkskollärare, som meddelar undervisning i träslöjd enligt gällande arbetslista, ett lönetillskott

af 75 kr. årligen. Anslag af föreningens medel utgå dessutom till uppsättningshjelp för skolor, stipendier vid Nääs, inspektion m. m. Under 1884 erhöllo i skolorna inom länet omkr. 2,050 gossar undervisning i slöjd. Antalet läroanstalter, i hvilka dylik undervisning meddelas, är för närvarande 125.

— I *Göteborgs och Bohus län* lemnas de skolor, hvilka 1885 vilja införa slöjd såsom öfningsämne, hjelp till den första uppsättningen (2—300 kr. för hvarje skola); hushållningssällskapets anslag för detta ändamål utgör 2,000 kr. Dessutom äro 1,200 kr. anslagne för 16 stipendiater vid Nääs samt 250 kr. till anordnande af en kurs för lärare vid slöjdskolan i Uddevalla; hvarjemte till uppmuntrande af slöjdundervisningen ett belopp ställts till förfogande för utdelande af premier dels åt lärare för nit och skicklighet, dels åt barn för flit och framsteg. Förra året utgick till sistnämnda ändamål 1757 kr.

— Hushållningssällskapet i *Hallands län* har för 1885 och 1886 anslagit 1,200 kr. årligen till stipendier åt 20 folkskollärare för genomgående af kurser vid Nääs.

— *Wermlands läns* Hushållningssällskap har för innevarande år anslagit 600 kr. till stipendier för 15 skollärare vid Nääs.

— Hushållningssällskapet i *Westmanlands* län lemnar understöd åt slöjdskolor till högst lika stort belopp, som kommuner eller enskilda för ändamålet anslå. Dessutom kommer sannolikt att, i likhet med hvad under föregående år varit fallet, rese- och dagtraktamentsersättningar att lemnas åt de folkskollärare, hvilka genomgå de för dem vid slöjdskolan i Westerås anordnade kurser.

— Inom *Södermanlands län* hafva innevarande år 42 slöjdskolor för gossar erhållit ett understöd af 50 kr. En del nyinrättade skolor hafva åtnjutit 75 kr. i uppsättningshjelp. En undervisningskurs för slöjdlärare skall under året anordnas i Nyköping, hvarjemte stipendier äro beviljade för de folkskolelärare, hvilka kunna mottagas på Nääs.

Anslaget för slöjdundervisningens befrämjande utgår med 7,000 kr., hälften från landstinget och hälften från hushållningssällskapet. 1884 erhöllo 740 gossar inom länet undervisning i slöjd.

— Till föreståndare för slöjdkursen i Nyköping är anlagen skollärare *N. G. Ljunggren*, särskildt bekant från folkskollärareмötet i Jönköping förra året, der han på ett framgångsrikt sätt häfdade slöjdens berättigade plats såsom ett uppfostringsmedel i skolan.

— Af *Örebro läns* landsting har till hushållningssällskapets förfogande ställts 5,000 kr. för slöjdundervisningens befrämjande under innevarande år. Till hvarje skola, hvari slöjd bedrifves, lemnas ett understöd af 75 kr., såvida nemligen vederbörande för ändamålet bidraga med minst samma belopp. Stipendier vid Nääs för 5 folkskollärare äro äfvenledes anslagna.

— I *Gefleborgs län* har af hushållningssällskapet beviljats dels ett anslag af 5,735 kr. att utgå såsom bidrag till anordnande af tjenlig lokal för slöjdskola, dels ett belopp af 1,500 kr. att utgå såsom bidrag till anskaffande af för undervisning i slöjd erforderlig materiel af verktyg, modeller och ritningar, dels understöd till resekostnader och dagtraktamente för 4 folkskollärare vid Nääs. Landstinget har derjemte anslagit 2,500 kronor att användas med 100 kr. såsom bidrag till årligt arvode åt hvarje lärare i slöjd, under vilkor att kommunen förbinder sig för enahanda ändamål utbetala minst hälften så stort belopp.

— Inom *Upsala län* hafva för slöjdundervisningens befrämjande under innevarande år landsting och hushållningssällskap anslagit hvardera 2,000 kronor. Åt hvarje skola, i hvilken dylik undervisning meddelas, lemnas ett understöd af högst 50 kronor. Stipendier för 5 folkskollärare att genomgå kurs vid Nääs hafva likaledes utgått.

— För 1885 har hushållningssällskapet inom *Östergötlands län* anslagit dels 4,000 kr. att användas till understödjande af slöjdskolor inom länet med särskild bestämmelse, att endast en sådan inom hvarje kommun kan erhålla del af anslaget, dels 500 kr. till stipendier vid Nääs för 6 folkskollärare. Under föregående år åtnjöt hvarje sålunda understödd skola 266 kr.

— *Malmöhus läns* hushållningssällskap har till folkskollärares begagnande anslagit 6 stipendier (1,000 kr.) vid Önnestads slöjdseminarium och 4 stipendier (720 kr.) vid slöjdskolan i Malmö.

— Inom *Blekinge län* har landstinget för 1885 anslagit 1,200 kr. att utgå såsom bidrag till aflöning för lärare i slöjd med högst 100 kr. För delaktighet i anslaget måste dock kommunen bidraga med minst $^1/_3$ af det sökta beloppet. Hushållningssällskapet har dels anslagit 1,000 kr. såsom bidrag till anskaffande af materiel vid nya skolor, dels ock medel för afhållande i Karlskrona af tvenne slöjdkurser, företrädesvis afsedda för folkskollärare.

— Sveriges nordligaste slöjdskola är — såvidt kändt — den i Karesuando, c:a 30 mil norr om Haparanda. Församlingens kyrkoherde skrifver till Nääs: »De afsända slöjdverktygen, som hunnit hit först i slutet af sistlidne December, äro nu i bruk uti vår folkskola, och är det verkligen en tillfredsställelse veta, att i denna på verktyg fattiga trakt finnes åtminstone en uppsättning slöjdverktyg, hvaraf modeller erhållas till förfärdigande af andra».

— Uti *Praktiska arbetsskolan i Göteborg*, den i sitt slag synnerligt framstående läroanstalten, hvilken föreståes af fröken *Eva Rodhe*, meddelas åt samtliga skolans 102 lärjungar 1 timma dagligen för uppfostringssyften anordnad handarbetsundervisning. Fyrtio äldre gossar och flickor från andra skolor åtnjuta på eftermiddagarne 4 timmar i veckan undervisning i träslöjd. Densamma ledes af fröken *M. Nyman* och herr *A. Severinsson*.

— Efter pedagogiska grunder ordnad slöjdundervisning är numera införd i Herr A. V. Ljunggrens nyinrättade privata läroverk i Göteborg.

— Vid Stockholms folkskolor undervisa för närvarande i träslöjd 16 folkskollärare och 3 särskildta slöjdlärare.

Utlandet.

Norge. Vid slöjdföreningens arbetsskola i Fredrikshald kommer att under ledning af skolans föreståndare, den kände slöjdpedagogen *H. K. Kjennerud*, tvenne med statsmedel understödda lärarekurser att anordnas, nemligen 27 Maj—7 Juli samt 9 Juli—19 Augusti. Undervisningen omfattar uteslutande träslöjd efter en planmessigt ordnad modellserie, hvarjemte föreläsningar komma att i ämnet hållas.

N. S.

— I Trondhjems folkskolor kommer Nääs modellserie att användas vid slöjdundervisningen.

Danmark. Under finanslagens andra behandling har riksdagen anslagit medel till slöjdundervisnings införande vid Fredriksborgs lärda skola.

— Slöjdundervisning är nu för första gången införd vid en dansk folkhögskola, nemligen i den på *Jebjaerg*. Såsom lärare är anställd skollärare Meldgaard, hvilken 1882 genomgick kurs på Nääs.

Finland. Komitén för slöjdundervisningens ordnande i folkskolorna har i Helsingfors låtit utställa en kollektion af uti goss-skolorna förfärdigade elevarbeten; 85 kommuner i skilda delar af Finland voro härvid representerade. Detta för att erhålla en åskådlig öfverblick af slöjdundervisningens nuvarande tillstånd i nämnda skolor. Både i anseende till värde och innehåll företedde denna rikhaltiga utställning af elevarbeten den största omvexling.

H. D.

— Pedagogisk ordnad slöjdundervisning är nu införd äfven i en af Helsingfors högre läroanstalter, Rektor Böökс privata lyceum. Undervisningen ledes af Fröken Emmy Ramsay, som förra sommaren genomgick kurs på Nääs. Efter hvad som försports, torde flera andra dylika skolor snart komma att följa exemplet.

— I *Sachsen* meddelas för närvarande slöjdundervisning på 2 seminarier och i 52 skolor.

Nordwest.

— I *Keitum* på ön Sylt är nyligen en slöjdskola efter svenskt mönster inrättad.

Ur skriftliga meddelanden.

Folkskolan har, sedan undervisning i slöjd der meddelas, framstått i en för folkets ögon betydligt ljusare dager än förhållandet var förut.

Marstrand /$_2$85. *G. O. G.*

Slöjdskolan är nu i full gång, följd med det största och spändaste intresse ej mindre från sjelfva befolkningens än från skolynglingarnes sida.

Hellefors /$_2$85. *M. E.*

Sju timmar dagligen håller jag på i Lyceum. Det är så utmärkt trefligt att undervisa i ett ämne, der eleverna äro så intresserade, att när klockan ringer för att de skola sluta, de ej vilja gå, utan dröja. Jag måste med allvar drifva ut dem, men ännu i dörren fråga de: »Fröken, i morgon få vi väl komma tidigare?»

Helsingfors $^2/_1$85. *E. R.*

Det är endast slöjden *såsom uppfostringsmedel* vi lärare kunna vara med om.

Tenhult $^5/_2$85. *N. G. L.*

Från och med höstterminen 1884 har jag ensam skött slöjdundervisningen härstädes, och får jag säga, att de stunderna äro mina vederqvickelsestunder.

Sölvesborg $^{12}/_2$85. *O. H.*

Jag hade efter hemkomsten förlidet år slöjd med 25 gossar öfver 11 år Onsdags- och Lördagsaftnar då de fleste af gossarne höllo på så länge de kunde få ända till mörkret inbröt.

Vi hafva nu fortsättningsskola, och jag tror, att många af eleverna ej skulle kommit dit, om det ej varit för slöjdens skull.

Granbergsdahl $^{21}/_1$ 85. *K. J. K.*

Det är isynnerhet glädjande att se, med hvilket intresse barnen deltaga i slöjdundervisningen. Högst sällsynt är att något barn försummar densamma. Mer än en gång hafva barnen i min afdelning anhållit att få slöjda hvarje dag istället för hvarannan. De fleste af dem hafva redan begärt att få slöjda under sommarferierna.

Stockholm $^{28}/_2$ *O. S.*

Den 12 Novbr 84 fik jeg efter megen besvär åbnet en slöjdskole. Den almindelige ærfarning har også her stadfæstet sig; drengerne arbeijde med stor lyst, og mangen gang er det forekommet, at de — når de tro sig ubemærket — slåes om at komme til høvlebænken.

Keitum på Sylt $^3/_2$85. *P. H A.*

Nyare literatur.

Om slöjden såsom uppfostringsmedel (N:o 33 »Ur vår tids forskning»).

Slöjdskolan och Folkskolan V. — Några blad ur slöjdundervisningens historia.

L'Enseignement des travaux manuels dans les ecoles primaires de garcons en Suède par A. Sluys et H. van Kalken.

Ligue de L'enseignement: Bulletin N:o 3 1883—1884.

Osnabrücker Handfertigkeitstag am 15 April 1884.

Der Handfertigkeitsunterricht und die Volksschule. Vortrag gehalten im Schulkapitel Zürich von J. Schäppi a. Statthalter in Horgen.

Bericht des Vereins der Handarbeitsschulen für Knaben in Basel.

Der Handarbeits-Unterricht für die männliche Jugend und der Slöjdunterricht in der Schule von Urban, May, Bauhofer, Kreibich; Wien 1885.

Haandarbeidet for gutter som skolefag.

Indberetning til kirkedepartementet af skolebestyrer H. K. Kjennerud.

Skolne dilny ve Svedsku (Slöjdskolor i Sverige) af prof. Josef Korensky i N:o 5, 6, 7 och 8 för 1885 af Ceska Skola.

Dessutom på ryska språket:

Handarbetet såsom allmäntbildande undervisningsämne af K. Saint-Hilaire. St. Petersburg 1884.

☞ ***En uppsats: "Hvad är ändamålet med folkskolans slöjdundervisning?" hvilken var beräknad för anmälningsnumret, har på grund af bristande plats måst uteslutas.***

För att underlätta slöjdundervisningens införande utlemnas från Nääs till skolor för dem afsedda redskap och verktyg, enligt nedanstående prisuppgift. Reqvisitioner sändas till Aug. Abrahamson, Nääs, Floda Station

mot kontant eller efterkraf.

Redskapens och verktygens namn.	Kr.	öre	För 6 elever behöfligt antal	För 12 elever behöfligt antal
Hyfvelbänkar, ek-skifva, 2 skrufvar	25	—	3	8
D:o furu- » 1 skruf	11	—		
Rundsåg med ställ. . . . . med	1	25	2	3
D:o bredare, med ställ 1:ma	1	45	1	2
Sinksåg med ställ. . . . . snören	1	65	2	4
Sticksåg, eng.	—	78	1	1
Fogsvans, »	2	25	1	2
Rubank med dubbelt jern	2	80	3	8
Skrubbhyfvel med jern	1	05	3	8
Putshyfvel med jern dubbelt	1	60	3	8
Rundhyfvel med jern dubbelt	2	—	1	1
Böjtång, 4'/$_2$ tums	—	32	1	1
Flacktång, »	—	32	1	1
Kniptång	—	70	1	1
Hoftång, 8 tum	—	60	1	2
Stämjern, eng. (sats)	3	25	1	2
D:o gröfre, eng. (sats)	3	55	1	1
Håljern, eng. (sats)	3	85	1	1
Flatfil, eng.	—	50	2	4
Halfrund fil, eng.	—	50	3	6
Rundfil, »	—	50	2	4
Sågfil, »	—	22	2	4
Borrsläng med 24 borr, (sort) 6 &	5	25	1	1
Sylborr i träfodral, 8 st. (sort) . . .	—	90	1	2
Knif . . . . . 21 &	—	32	4	6
Bandknif	—	95	1	2
Hammare med skaft	—	60	3	8
Klubba	—	55	3	6
Passare med skruf	—	95	2	2
Krumcirkel	—	55	1	1
Sickling	—	14	3	6
Skrufmejsel . . . . . 35, 25 &	—	20	3	6
Spåckskifva (af jern)	—	36	2	4
Skedjern (sort.) med skaft	—	25	3	6
Skruftving, 20 cm.	1	—	3	8
Yxa, (amerik.)	1	75	1	1
Strykmått	—	52	3	8
Smyg	—	65	1	2
Vinkel, 15, 20, 25, 30 cm.	—	25	3	8
Limpanna med pensel	1	65	1	1
Slipsten med ställning & vef	5	50	1	1
Brynsten . . . . . 40 &	—	50	2	3
Bildhuggarejern . . . . . (sats)	3	—	1	1
D:o bättre	5	—		
Metermått	—	16	2	4
Svarfjern, engl. (sats på 1 duss.) . .	5	50		
Hyfveljern, eng., dubbla 2'/$_8$	—	85		
D:o 1^3/$_4$	—	75		
D:o enkla 1^1/$_4$	—	35		
Rundsågsblad	—	14		
Sinksågsblad . . . . . 20, 29 &	—	50		
Skaft till filar, stäm-, svarf- och bild-huggarjern. . . . . 4 &	—	07		
Sandpapper . . . . . (1 bok)	—	45		
Stift 1/$_1$ t.—1'/$_2$ t.	—	—		
Lim, medalj . . . . . (1 Ø)	—	45		
Ritbestick (på karta)	—	65		

GÖTEBORG.
Göteborgs Handelstidnings Aktiebolags tryckeri
1885.

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK